

La fundació del Ducat de Liechtenstein i la seva relació amb Catalunya: un fet absolutament desconegut per la població general

written by Institut Nova Història | 14 de juny de 2022

Notícia apareguda al diari electrònic VilaWeb al dimarts 22 de gener del 2019.

El 22 de gener de 2019, es commemorà el tricentenari del naixement del Principat de Liechtenstein, un petit estat sobirà actualment membre de les Nacions Unides, de l'EFTA i de l'Espai Econòmic Europeu, que es troba al bell mig de la frontera entre Suïssa i Àustria. Molt poca gent sap que fou fundat per un català. Una afirmació que faig amb coneixement de causa, que no respon a cap teoria estrofolària, sinó a fets clarament documentats, si bé pràcticament desconeguts, també a Liechtenstein. És més, ironies de la història lliguen el tricentenari d'aquest microestat amb el que vam celebrar al nostre país el 2014.

Anem a pams. A les acaballes del segle XVII, Anton Florian de Liechtenstein, cap d'una de les principals nissagues aristocràtiques centreeuropees sempre propera al monarca que regnava des de Viena, fou nomenat perceptor del jove arxiduc Carles, que aviat esdevindria protagonista d'un dels moments claus de la història del nostre país. I de fet, Anton Florian fou una de les persones de confiança que acompanyà l'arxiduc a la península el 1705 en la seva campanya pel tron hispànic que acabà amb un conegut, i tràgic, onze de Setembre.

Doncs bé, l'etapa peninsular va incrementar la confiança entre

tots dos personatges de tal manera que Carles, aleshores ja rei, va decidir que Anton Florian esdevingués el seu lloctinent –institució catalana diferent de la castellana de virrei– a Catalunya quan ell hagués d'abandonar Barcelona per defensar les seves aspiracions dinàstiques en el marc de la guerra de Successió.

La qüestió és que les Constitucions de Catalunya prohibien explícitament que el càrrec de lloctinent i altres càrrecs claus del govern de Catalunya fossin exercits per 'no naturals', és a dir, per no catalans. La solució fou clara per al rei Carles i els seus assessors. A les Corts Catalanes de 1705-1706 (les últimes abans de la desfeta de 1714) es va 'naturalitzar', és a dir, es va atorgar la nacionalitat catalana, a Anton Florian de Liechtenstein, fet que li permeté d'exercir durant un temps el càrrec de lloctinent de Catalunya.

Localització de Liechtenstein al mapa.

Com és sabut, el 1711, després de la precipitada mort del seu germà Josep I, el rei Carles deixà Barcelona per assumir la corona imperial a Viena, amb les conseqüències que això tingué per a Catalunya. Anton Florian, com a persona de confiança, l'acompanyà en el seu retorn a la ciutat del Danubi i continuà sempre com a persona influent de l'entorn de Carles.

Uns anys després, Carles, qui aleshores ja era emperador, va

decidir de crear un 'principat sobirà' a nom de la seva persona de confiança, i fou així com el 23 de gener de 1719 –avui fa tres-cents anys– es va crear el Principat sobirà de Liechtenstein, origen de l'actual país.

I per què es creà aquest Principat? De versions, òbviament, n'hi ha de diverses, però la més versemblant ens du al Reichstag o Dieta Imperial, un pseudoparlament que aleshores gestionava part dels afers del Sacre Imperi Romano-Germànic, al capdavant del qual hi havia l'emperador Carles d'Àustria. Feia un temps que l'emperador tenia problemes per a assegurar les majories necessàries per als seus interessos en aquest cos legislatiu, format exclusivament pels prínceps sobirans que conformaven l'imperi. La solució? Decretar la creació d'un nou principat sobirà, assignar-lo a una de les nissagues més fidels a la família imperial –els Liechtenstein– i, d'aquesta manera, assegurar-se un nou vot fidel i, conseqüentment, la majoria al Reichstag.

Això passava avui fa exactament tres-cents anys, quan es va signar l'edicte imperial que creava un país, Liechtenstein, encapçalat –per capricis de la història– per un príncep que era, també, català.

Per Manuel Manonelles